

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Роман ЧЕПОК

«29» серпня 2025 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Олександр АВЕРЧЕВ

Протокол засідання кафедри

землеробства ХДАЕУ

від «29» серпня 2025 року №1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Технологія виробництва аграрної продукції

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Освітня програма – Освітньо-професійна програма «Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)»

Спеціальність – А5 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)

Галузь знань – А Освіта/Педагогіка

Херсон – Кропивницький – 2026

1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Технологія виробництва аграрної продукції
Факультет	Агрономічний
Назва кафедри	Землеробства
Викладач	Аверчев Олександр Володимирович – доктор с.-г. наук, професор, кафедра землеробства
Контактна інформація	averchev_o@ksaeu.kherson.ua
Графік консультацій	Вівторок 315 ауд. 14.00-16.15 або за посиланням он-лайн на платформі ZOOM
Мова викладання	Українська

2. Анотація курсу

Анотація курсу	Курс дисципліни «Технологія виробництва аграрної продукції» орієнтований на поглиблене вивчення сучасних методів і технологій органічного землеробства. Він спрямований на формування у студентів знань про принципи та основи органічного виробництва, а також інноваційні технології, які дозволяють підвищити ефективність та сталість агросистем без використання синтетичних хімічних речовин. Вивчення курсу охоплює такі ключові аспекти, як застосування біологічних методів обробітку ґрунтів, інтегровані системи боротьби з шкідниками та хворобами, управління родючістю ґрунтів в органічному землеробстві, а також новітні технології вирощування органічних культур. Студенти ознайомляться з нормативно-правовими вимогами до органічного виробництва, методами сертифікації органічної продукції та сучасними підходами до збереження біорізноманіття в агросистемах. Курс надасть студентам практичні навички та глибокі теоретичні знання для впровадження інноваційних технологій у виробництво органічної продукції, що відповідає вимогам екологічної безпеки та сталого розвитку агропромислового сектору.
Інформаційний пакет дисципліни	

3. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та практичних навичок студентів чіткого розуміння ролі ґрунту в збереженні біорізноманітності нашої планети, в подальшому розвитку людської цивілізації та у забезпеченні її екологічно стабільного існування, розвинути успішні рішення завдань щодо припинення деградації ґрунтів, покращення їх родючості, як наслідок підвищення врожайності сільськогосподарських культур, збільшення виробництва рослинницької продукції, раціонального використання земель, що є можливим лише на базі глибоких знань особливостей ґрунтового покриву, закономірностей розвитку ґрунтів та їх родючості, обліку їх речовинного складу та властивостей, виховати екологічно раціональне мислення студентів по відношенню до ґрунтів України
Завдання вивчення дисципліни	- Завдання навчальної дисципліни «Інноваційні технології отримання органічної продукції» полягають у засвоєнні теоретичних та практичних прийомів розробки сучасних елементів технології вирощування польових культур, на підставі глибоких знань біологічних особливостей культури, з урахуванням етапів онтогенезу за BBCH, застосовування

	новітніх технологій в землеробській галузі. знати: - еволюційний процес становлення та розвитку інноваційних технологій; - відмінні особливості основних світових технологій вирощування сільськогосподарських культур та їх поширення; - управляти ростом і розвитком сільськогосподарських культур; - організацію основних технологічних систем та елементів інноваційних технологій сільськогосподарських культур; - наукові та виробничі досягнення в галузі вирощування польових культур, а також їх сучасне технічне забезпечення. вміти: - розробляти та реалізовувати основні елементи сучасних новітніх технологій вирощування; - оцінювати потенційні можливості сучасних сортів і гібридів, їх адаптивність та пластичність, ґрунтові та кліматичні ресурси конкретного регіону; - контролювати розвиток культурних рослин в агрофітоценозах та регулювати елементи продуктивності в польових умовах; - науково обґрунтувати доцільність проведення технологічного заходу або їх системи, що впроваджені і дали позитивний ефект у передових країнах світу; - • проводити комплексний аналіз стану і розвитку об'єктів сільськогосподарського виробництва та всієї галузі рослинництва, з врахуванням організаційної і економічної ефективності; - • забезпечити якість, економічну ефективність та конкурентоспроможність
--	---

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Загальні	ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення й аналізу інформації з різних джерел. ЗК 03. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 06. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 09. Здатність до безперервного професійного розвитку та адаптації до інноваційних змін у сфері аграрного виробництва, переробки продукції та харчових технологій.

Спеціальні (фахові)	СК 01. Здатність застосовувати і розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру і проблем професійної освіти. СК 06. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності. СК 08. Здатність використовувати сучасні знання та навички в сфері аграрного виробництва, переробки сільськогосподарської продукції та харчових технологій з урахуванням світових трендів та сталого розвитку. СК 09. Уміння ефективно застосовувати принципи сталого розвитку, екологічної безпеки та соціальної відповідальності у аграрному виробництві і професійній освіті. СК 10. Здатність до цифрової трансформації аграрного виробництва та освіти.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	РН 05. Обирати оптимальну стратегію колективної діяльності, міжособистісного спілкування та взаємодії для реалізації комплексних проєктів у професійній освіті та міждисциплінарних проєктів з урахуванням етичних, правових, соціальних та економічних аспектів. РН 11. Проектувати та впроваджувати сучасні харчові технології та засоби у сфері (галузі) аграрного виробництва сільськогосподарської продукції з урахуванням регіональних потреб. РН 12. Застосовувати цифрові технології для планування, моніторингу та оптимізації аграрного виробництва, переробки сільськогосподарської продукції та харчових технологій. РН 13. Розробляти та впроваджувати у діяльність аграрних і харчових виробництв ефективні технології та обладнання з урахуванням сучасних тенденцій розвитку агрономії, харчових технологій і переробки сільськогосподарської продукції.

5. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	1 рік
Семестр	1 семестр
Курс	1 курс
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента
Пререквізити	управління агробізнесом і сталий розвиток сільськогосподарських підприємств
Постреквізити	професійний розвиток викладача та педагогічні технології у професійній освіті; сучасні харчові технології та безпека продукції інноваційні технології переробки сільськогосподарської продукції цифрова трансформація та інтелектуальні технології в аграрному секторі

6. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	3 кредити / 90 годин
Лекції	16 годин
Практичні / Семінарські	14 годин
Самостійна робота	60 годин
Форма підсумкового контролю	Залік

7. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Комп'ютерне забезпечення та інша оргтехніка
Обладнання	Лабораторні приналежності

8. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговоренні дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт та інше.
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Умови перескладання: відвідування консультацій у визначений час.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання попущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування). Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.
Політика щодо виконання завдань	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни
Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту заборонено.

9. Структура курсу

Номер	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість			
тижня			годин			в
			лк	сем. / пр.	СР	
Змістова частина 1						
1	Лекція 1	Наукові основи органічного землеробства	2			
	Самостійна робота	Інноваційний процес як фактор розвитку сучасного аграрного виробництва: приклади та наслідки			7	
2	Лекція 2	Ґрунтово-екологічні основи ведення органічного землеробства	2			
	Практична робота	Проведення аналізу дослідження забруднення ґрунтів важкими металами		2		
	Самостійна робота	Інноваційні запровадження та трансформації сучасних системах землеробства			5	
	ПК ЗЧ 1		4	2	12	
Змістова частина 2						
3	Лекція 3	Організація територій в господарствах органічного виробництва і проектування сівозмін	2			
	Практична робота	Проектування системи землеробства для господарств в умовах зрошення		2		
	Самостійна робота	Розробка коротко ротацийних сівозмін для господарств різної спеціалізації та структури виробництва			8	

4	Лекція 4	Агрохімічні аспекти органічного землеробства	2			
	Практична робота	Проведення досліджень показників забруднення ґрунту хімічними елементами та пестицидами.		2		
	Самостійна робота	Інноваційні елементи та технології обробітку ґрунту			8	
5	Лекція 5	Інтегрований захист рослин при веденні органічного землеробства	2			
	Практична робота	Проектування системи інтегрованого захисту рослин		2		
	Самостійна робота	Нові препарати в системі захисту польових культур.			6	
	ПК ЗЧ 2		6	6	22	
Змістова частина 3						
6	Лекція 6	ГІС-технології в землеробстві. Інноваційні та індустріальні технології вирощування культур	2			
	Практична робота	Інноваційні технології вирощування с-г. культур за органічною системою землеробства		2		
	Самостійна робота	Обґрунтування системи технічного забезпечення реконструкції аграрного виробництва			8	
7	Тема 7	Застосування ресурсоощадних технологій нано- та нульові технології в органічному землеробства	2			
	Практична робота	Переваги та особливості застосування агротехніки нового покоління.		2		
	Самостійна робота	Сучасні проекти зрошення на основі водо-ощадних технологій.			8	

8	Тема 8	Сертифікація і маркетинг органічної продукції. Механізм надання консультацій з питань інноваційних агротехнологій	2			
	Практич на робота	Визначення ступінь забрудненості рослинної продукції радонуклідами		2		
	Самостій на робота	Механізми забезпечення збалансованого аграрного органічного виробництва.			10	
	ПК ЗЧ 3		6	6	26	
	ВСЬОГО		16	14	60	

10. Форми і методи навчання

Лекція	Словесні методи навчання: пояснення (інформаційно-повідомлювальне, інструктивне-практичне, пояснювальне-спонукальне, система зображально-виражальних засобів. Словесний метод (лекція – вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням наочного матеріалу, опорного конспекту, лекції візуалізації з використанням мультимедійних технологій Наочні методи навчання, ілюстрування
Практичні /Семінарські	На практичних заняттях застосовуються практичні та наочні методи навчання. У навчальному процесі використовують такі види вправ: підготовчі - готують студентів до сприймання нових знань і способів їх застосування на практиці; для сприяння засвоєння нового матеріалу на основі споріднених понять і дій застосовують вступні види вправ; контрольні (письмові, практичні) види вправ застосовуються для аналізу та перевірки рівня засвоєних знань студентів під час аудиторних занять. Використання таких робіт допомагає конкретизації знань, розвиває вміння спостерігати і пояснювати сутність явищ. Застосовуються і інші методи навчально-пізнавальної діяльності: на емпіричному рівні пізнавання, коли матеріал є фактичним або пов'язаним з формуванням понять, а також під час вивчення теоретичних матеріалів, розв'язування задач - метод <i>індукції</i> та <i>дедукції</i> , вони реалізуються через застосування словесних, наочних, практичних і частково - пошукових методів; методи <i>аналізу</i> та <i>синтезу</i> - при поділу або поєднанні елементів аналізу чи властивостей предметів, осмисленні зв'язків між ними; з метою загального протиставлення фактів, порівняння явищ у їхньому розвитку застосовується метод <i>порівняння</i> ; для допомоги студентам перейти від безпосередніх вражень до розуміння сутності того, що вивчається: результати конкретизації постають у формі прикладів, схем моделей використовується метод <i>конкретизації</i> і при розподілі інформації на логічні частини і відокремленні серед них головних - <i>метод виділення головного</i> .
Самостійна робота	Під час підготовки студентів до самостійної роботи, як метод навчання, що має інформативний локальний характер застосовується інструктаж. Для розвитку самостійного мислення, вміння обстоювати власні погляди, аналізувати й аргументувати твердження, критично оцінювати чужі і власні судження застосовується навчальна дискусія.

11. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль	
Конкретно визначаються методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, твір, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація самостійної роботи студента; практичний контроль (під час практичних робіт, на практикумах, під час усіх видів практики); спостереження як метод контролю; тестовий контроль; графічний контроль; програмований контроль; лабораторний контроль; проблемні ситуації тощо. Вимоги та методи до поточного контролю. Наприклад: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, звіт, реферат, есе, презентація тощо. Оцінювання знань здобувачів на основі поточного контролю відбувається: а) способом перевірки систематичності та активності роботи здобувача над вивченням програмного матеріалу курсу протягом семестру; б) способом виконання завдань самостійної роботи здобувача.	
Підсумковий контроль	
Формою підсумкового контролю є залік, що виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якою студент отримує за залікову роботу – 25 балів.	

Розподіл балів з дисципліни (форма контролю – залік)

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)											Залік	Підсумкова оцінка (залік)
Змістова частина 1			Змістова частина 2				Змістова частина 3					
T1	T2	ПМК1	T3	T4	T5	ПМК2	T6	T7	T8	ПМК3		
12	13	25	8	8	9	25	8	8	9	25	25	100

12. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	Мойсієнко В. В. Інноваційні технології в рослинництві. Навчальний методичний посібник до виконання лабораторних занять з навчальної дисципліни «Інноваційні технології в рослинництві» студентами спеціальності 201 «Агрономія» за освітнім ступенем «Магістр». Житомир, 2018. 61 с. 2. Наукові основи агропромислового виробництва в зоні Полісся і західному регіоні України / М. В. Зубець, В. П. Ситник,... В. В. Мойсієнко [та ін.] ;
---------------------------	--

	редкол. : М. В. Зубець (голова) [та ін.]. – К. : Аграр. наука, 2010. – Розд. Рослинництво. – С. 202–393. 3. Технології та технологічні проекти вирощування основних сільськогосподарських культур : навч. посіб. / [О. Ф. Смаглій, О. А. Дереча, В. В. Мойсієнко та ін.]. – Житомир : ДВНЗ «Держ. агрокол. ун-т», 2007. – 488 с. 4. Kvitko, M., Getman, N., Butenko, A., Demydas, G., Moisiienko, V., Stotska, S., Burko, L., Onychko, V. 2021. Factors of increasing alfalfa yield capacity under conditions of the forest-steppe. <i>Agraarteadus</i>, 32(1): P. 59–66. DOI: 10.15159/jas.21.10. 5. M.V. Radchenko, V.I. Trotsenko, Z.I. Hlupak, E.A. Zakharchenko, O.M. Osmachko, V.V. Moisiienko, V.Z. Panchyshyn and S.V. Stotska. Influence of mineral fertilizers on yielding capacity and quality of soft spring wheat grain. <i>Agronomy Research</i>, 2021 [8]. https://doi.org/10.15159/ar.21.104 6. Системи сучасних інтенсивних технологій у рослинництві: Навчальний посібник / В.Д. Паламарчук, І.С. Поліщук, О.М. Венедіктов. Вінниця, 2011. 374 с. 7. Системи сучасних інтенсивних технологій у рослинництві: Підручник / С. М. Каленська, Л. М. Єрмакова, В. Д. Паламарчук, І. С. Поліщук, М. І. Поліщук. Вінниця: ФОП Рогальська І.О., 2015. 448 с. 8. Рослинництво / За ред. О.Я. Шевчука. К.: Аграрна освіта, 2001. 580 с. 9. Рослинництво. Лабораторно-практичні заняття / За ред. М.А. Бобро, С.П. Танчика. Київ: Урожай, 2001. 380 с. 10. Лихочвор В.В. Рослинництво. Технології вирощування сільськогосподарських культур. – 2-е видання. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 808 с. 11. Лихочвор В.В. Рослинництво. Сучасні інтенсивні технології вирощування основних польових культур / Лихочвор В.В., Петриченко В.Ф. Львів: НВФ «Українські технології», 2006. 730 с. 12. Танчик С.П., Дмитришак М.Я., Мокрієнко В.А. Технології виробництва продукції рослинництва / За ред. С.П. Танчика. Київ: Слово, 2008. 100 с. 13. Науково-методичні рекомендації по ресурсозберігаючих технологіях вирощування ярого ріпаку в умовах Житомирської області / М. А. Галич, Є. М. Данкевич, В. В. Мойсієнко [та ін.]. Житомир : Полісся, 2000. 10 с. 14. Рекомендації з вирощування льону олійного у Житомирській області / В. В. Мойсієнко, С. Б. Шваб, В. М. Маційчук, Л. І. Янішевський. Житомир : ЖНАЕУ, 2015. – 28 с.
Додаткова	1. Мойсієнко В. В., Подольський О. М. Продуктивність ячменю озимого сорту Хайлайт залежно від елементів технології вирощування. «Наукові горизонти», «Scientific horizonz». № 10 (83), 2019. С. 13–19. 2. Hryhoriv Ya.Ya., Butenko A.O., Moisiienko V.V., Panchyshyn V.Z., Stotska S.V., Shubar I.A., Kriuchko L.V., Zakharchenko E.A., Novikova A.V. (2021) Photosynthetic activity of <i>Camelina sativa</i> plants depending on technological measures of growing under conditions of Precarpathians of Ukraine. <i>Modern Phytomorphology</i> 15: 17–21. 3. Hryhoriv, Ya.Ya., Masyk, I.M., Berdin, S.I., Kriuchko, L.V., Pshychenko, O.I., Moisiienko, V.V., Stotska, S.V., Panchyshyn, V.Z., Filon, V.I. (2021). Influence of growing technology on Moreland F1 sweetcorn grain hybrid

	quality. Ukrainian Journal of Ecology, 11 (2), 94-98. doi: 10.15421/2021_ 84 4. Орієнтовна програма підвищення кваліфікації фахівців з ресурсозберігаючих технологій в рослинництві Орієнтовна програма підвищення кваліфікації фахівців з ресурсозберігаючих технологій в рослинництві у навчальних закладах (підрозділах) післядипломної освіти / В. В. Мойсієнко, В. Г. Дідора, С. Б. Шваб, С. В. Стоцька. – К.: Агроосвіта, 2016. – 11 с. 5. Ресурсозберігаюча і екологічно чиста технологія вирощування озимої пшениці / Л.О. Животков, М.В Душко та ін. Київ: Урожай, 2002. –224 с. 6. Шпаар Дитер Кукуруза / Дитер Шпаар. К.: ИД «Зерно», 2012. 464 с. 7. Роїк М. Буряки. Київ: ХХІ вік - РІАТРУД Київ, 2001. 368 с. 8. Лихочвор В.В., Проць Р.Р. Кукурудза. Львів: Українські технології, 2002. 60с. 9. Лихочвор В.В., Проць Р.Р. Озима пшениця. Львів: НВФ «Українські технології», 2002. 88 с. 10. Лихочвор В.В. Ріпак озимий та ярий. Львів: НВФ «Українські технології», 9. 2002. 48 с. 11. Лихочвор В.В., Проць Р.Р. Ячмінь. Львів: НВФ «Українські технології», 11. 2003, 88 с. 12. Лихочвор В.В., Проць Р.Р. Горох. Львів: НВФ «Українські технології», 2003. 64с. 13. Лихочвор В.В., Проць Р.Р. Буряк. Львів: НВФ «Українські технології», 2002, 84 с. 14. Карпець І.П., Лихочвор В.В., Проць Р.Р. Льон. Львів: НВФ «Українські технології», 2004. 45 с. 15. Мойсієнко В. В. Мойсієнко В. В. Густота стеблестою та вологозабезпеченість рослин льону олійного / В. В. Мойсієнко, В. М. Маційчук, Л. І. Інтернет ресурси 1. Moodle дисципліни «Агротехнологічні умови підвищення родючості зрошуваних земель» URL: 2. Бібліотека ХДАЕУ URL:
Інформаційні ресурси	